

IGNORANTIA NOCET

Hemlibra® (emicizumab) w profilaktyce krwawień u chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII

Analiza ekonomiczna
Wersja 1.2

Wykonawca:
MAHTA sp. z o. o.
ul. Modra 90/111
02-661 Warszawa
Tel. biuro: +48 533 399 146
E-mail: biuro@mahta.pl

Przygotowano dla:
Roche Polska Sp. z o.o.

Warszawa, 15.05.2024 r.

Osoby do kontaktu:

Cezary Pruszko

tel.: +48 602 10 44 55
cezary.pruszko@mahta.pl

Michał Jachimowicz

tel.: +48 608 555 595
michal.jachimowicz@mahta.pl

MAHTA Sp. z o.o.

Warszawa 02-661
ul. Modra 90/111

zarejestrowana w Sądzie
Rejonowym dla m.st. Warszawy,
XIII Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sądowego

KRS: 0000331173
NIP: 521-352-90-98
REGON: 141874221

Kapitał zakładowy:
5 000,00 PLN
opłacony w pełnej wysokości

nr rachunku bankowego:
mBank
35 1140 2017 0000 4702 1008 6223

Analiza ekonomiczna została zmieniona 15 maja 2024 roku w związku z uwagami zawartymi w Piśmie OT.423.1.27.2024.3.MR. Pierwotnie analiza została zakończona 30 października 2023 roku.

Autorzy	Wykonywane zadania
[Redacted]	<ul style="list-style-type: none"> • Koncepcja analizy; • Kontrola jakości.
[Redacted]	<ul style="list-style-type: none"> • Koncepcja analizy; • Kontrola jakości; • Modelowanie; • Wnioski i dyskusja; • Gromadzenie i opracowanie danych wejściowych do modelu; • Analiza wrażliwości; • Opracowanie wyników; • Identyfikacja i opracowanie ograniczeń analizy; • Przegląd systematyczny do jakości życia i innych analiz ekonomicznych
[Redacted]	<ul style="list-style-type: none"> • Przegląd systematyczny badań do oceny jakości życia i innych analiz ekonomicznych

Zgodnie z procedurami firmy MAHTA Sp. z o.o. raport został poddany wewnętrznej kontroli jakości, korekcie językowej oraz kontroli merytorycznej przez Cezarego Pruszkę i Michała Jachimowicza.

Konflikt interesów:

Raport wykonano na zlecenie firmy Roche Polska Sp. z o.o., która finansowała pracę.

Autorzy nie mieli innego rodzaju konfliktu interesów.

Spis treści

Indeks skrótów	6
Streszczenie.....	7
1. Cel i zakres analizy ekonomicznej.....	10
2. Strategia analityczna	11
3. Perspektywa	11
4. Technika analityczna	11
5. Modelowanie.....	12
5.1. Struktura modelu	12
5.2. Jakość życia w modelu.....	12
5.3. Horyzont czasowy w modelu.....	13
5.4. Dyskontowanie	13
6. Analiza kosztów	13
6.1. Koszt leków.....	14
6.1.1. Dawkowanie leków.....	14
6.1.2. Ceny leków	14
6.1. Koszt podania i przepisania leków	15
6.2. Koszt diagnostyki i monitorowania	15
6.3. Koszty leczenia krwawień	16
7. Założenia i dane wejściowe	17
8. Wyniki analizy.....	22

8.1. Analiza konsekwencji kosztów	22
9. Jednokierunkowa analiza wrażliwości	24
9.1. Analiza wartości skrajnych	24
10. Wielokierunkowa analiza wrażliwości	27
11. Walidacja modelu.....	27
11.1. Walidacja wewnętrzna.....	27
11.2. Walidacja konwergencji.....	29
11.3. Walidacja zewnętrzna.....	29
12. Ograniczenia.....	29
13. Podsumowanie i wnioski końcowe.....	30
14. Dyskusja.....	31
15. Załączniki	32
15.1. Przegląd systematyczny badań do oceny jakości życia chorych	32
15.2. Przegląd systematyczny innych analiz ekonomicznych wykonanych w Polsce lub za granicą	32
15.2.1. Kryteria włączenia i wykluczenia innych analiz ekonomicznych	32
15.2.2. Strategia wyszukiwania.....	33
15.2.3. Selekcja badań.....	33
15.2.4. Inne analizy ekonomiczne odnalezione na podstawie przeglądu systematycznego i włączone do niniejszej analizy	35
15.2.5. Metodyka włączonych publikacji prezentujących wyniki innych analiz ekonomicznych.....	35

15.3. Sprawdzenie zgodności analizy z minimalnymi wymaganiami opisanymi w <i>Rozporządzeniu MZ w sprawie minimalnych wymagań</i>	36
16. Spis tabel	39
17. Spis rysunków	40
18. Bibliografia	41

Indeks skrótów

Skrót	Rozwinięcie
AOTMiT	Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w Polsce
CCA	ang. <i>cost-consequences analysis</i> – analiza kosztów-konsekwencji
CEAR	ang. <i>Cost-Effectiveness Analysis Registry</i> – baza danych dotyczących analiz kosztów-efektywności
ChPL	Charakterystyka Produktu Leczniczego
CI	ang. <i>confidence interval</i> – przedział ufności
EMA	ang. <i>European Medicines Agency</i> – Europejska Agencja Leków
EMI	Emicizumab
EQ-5D-5L	ang. <i>five-level version of the EuroQol Group 5-Dimension Self-Report Questionnaire</i> – Europejski Kwestionariusz Oceny Jakości Życia składający się z 5 domen
FVIII	ang. <i>factor VIII</i> – czynnik VIII
HTA	ang. <i>health technology assessment</i> – ocena technologii medycznych
ICD-10	ang. <i>International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems</i> – Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych
kg mc.	kilogram masy ciała
MZ	Minister Zdrowia
NCK	Narodowe Centrum Krwi
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
NICE	ang. <i>National Institute for Health and Care Excellence</i> – agencja oceny technologii medycznych w Wielkiej Brytanii
PICOS	ang. <i>population, intervention, comparison, outcome, study design</i> – populacja, interwencja, komparatory, wyniki/punkty końcowe, metodyka
PLN	polski złoty
PRISMA	ang. <i>Preferred Reporting Items of Systematic reviews and Meta-Analyses</i> – preferowany sposób raportowania wyników przeglądów systematycznych i metaanaliz
RCT	ang. <i>randomized controlled trial</i> – randomizowane badanie kliniczne
RR	ang. <i>rate ratio</i> – współczynnik częstości
■	■
SD	ang. <i>standard deviation</i> – odchylenie standardowe

Streszczenie

CEL I ZAKRES ANALIZY

Celem analizy spełniającej wymogi formalne było określenie opłacalności stosowania w Polsce leku Hemlibra® (emicizumab, EMI) stosowanego w profilaktyce krwawień u chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitorów czynnika VIII, w ramach programu lekowego. Populację docelową dla technologii wnioskowanej zgodnie z przedłożonym wnioskiem i *Analizą kliniczną* stanowią chorzy z ciężką hemofilią A bez inhibitorów czynnika VIII powyżej 18 r.ż.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria populacja docelowa, w której będzie stosowany emicizumab obejmuje wyselekcjonowaną grupę chorych, u których stosowanie czynnika VIII nie jest możliwe lub klinicznie wskazane. W związku z powyższym jest to populacja szczególnie obciążona, u której istnieje silna niezaspokojona potrzeba dostępu do skutecznej, refundowanej opcji terapeutycznej.

METODYKA

W analizie zgodnie z wnioskiem refundacyjnym uwzględniono, że lek po wydaniu pozytywnej decyzji refundacyjnej dostępny będzie w programie lekowym i wydawany będzie świadczeniobiorcy bezpłatnie. Uwzględniono ponadto finansowanie leku w oddzielnej grupie limitowej.

Biorąc pod uwagę obecną praktykę kliniczną, w analizie EMI porównano z komparatorem wskazanym w *Analizie problemu decyzyjnego*, tj. brak profilaktyki krwawień.

Do oceny opłacalności stosowania EMI względem powyższego komparatora wykonano analizę konsekwencji kosztów. Jej wynikiem jest zestawienie efektów zdrowotnych i kosztów porównywanych interwencji. Oszacowanie efektów zdrowotnych badanych interwencji oparto na wynikach przeglądu systematycznego, przeprowadzonego w ramach *Analizy klinicznej*.

W celu wyznaczenia kosztów i efektów zdrowotnych opracowano model *de novo*. W modelu uwzględniono dane kosztowe oraz komparator odpowiednie dla warunków polskiej praktyki klinicznej i struktury polskiego systemu ochrony zdrowia. W modelu tym, w celu oceny obciążenia finansowego związanego z chorobą, uwzględniono wszystkie istotne kategorie kosztów. [REDACTED]

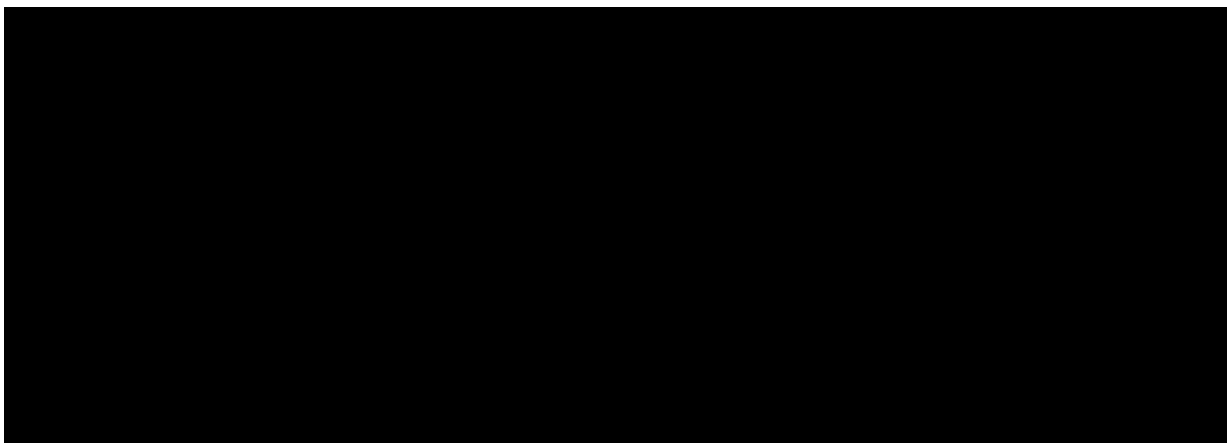

Analizę przeprowadzono z perspektywy podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń ze środków publicznych (płatnik publiczny) oraz z perspektywy wspólnej płatnika publicznego i świadczeniobiorcy (pacjent)¹ w dwuletnim horyzoncie czasowym.

W ramach analizy przeprowadzono analizę wrażliwości w zakresie parametrów związanych z największym błędem oszacowania lub największą niepewnością.

WYNIKI

Podstawowe wyniki analizy ekonomicznej dla EMI vs brak profilaktyki krwawień

*dane dla populacji ogółem (dzieci i dorośli) [Analiza kliniczna]

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Celem analizy była ocena zasadności finansowania w Polsce emicizumabu w leczeniu ciężkiej hemofilii A bez inhibitorów czynnika VIII u dorosłych

Wyniki skuteczności klinicznej wskazują, że terapia EMI związana jest z występowaniem istotnych korzyści terapeutycznych m.in. w odniesieniu do redukcji rocznego wskaźnika

¹ Perspektywa wspólna tożsama jest z perspektywą płatnika publicznego

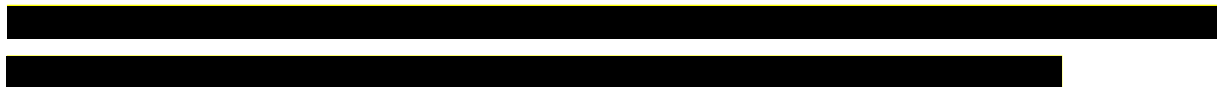
² EMI w dawce 1,5 mg/kg co tydz. w ramach profilaktyki u chorych stosujących uprzednio koncentraty czynnika krzepnięcia VIII „na żądanie”

³ EMI w dawce 1,5 mg/kg co tydz. w ramach profilaktyki u chorych stosujących uprzednio koncentraty czynnika krzepnięcia VIII „na żądanie”

---

krwawień. Ponadto lek wpływa pozytywnie na redukcję krwawień do stawów docelowych, jakość życia oraz zadowolenie chorych z leczenia.

1. Cel i zakres analizy ekonomicznej

Celem tej części analizy jest ocena efektywności kosztowej leku Hemlibra® (emicizumab; EMI) stosowanego w profilaktyce krwawień u chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitorów czynnika VIII, w ramach programu lekowego.

Analizę ekonomiczną przeprowadzono zgodnie ze schematem PICO (populacja, interwencja, komparator, wyniki/punkty końcowe).

POPULACJA	<ul style="list-style-type: none"> chorzy powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII
INTERWENCJA	<ul style="list-style-type: none"> emicizumab (EMI)
KOMPARATOR	<ul style="list-style-type: none"> brak profilaktyki krwawień
WYNIKI	<ul style="list-style-type: none"> koszty interwencji medycznych wyrażone w polskich złotych (PLN) efekty zdrowotne mierzono za pomocą <ul style="list-style-type: none"> roczny wskaźnik krwawień (ABR).

Analiza ekonomiczna została oparta na wynikach przeglądu systematycznego, dotyczącego skuteczności i bezpieczeństwa porównywanych interwencji w leczeniu ciężkiej hemofilii A bez inhibitora czynnika VIII [Analiza kliniczna].

Szczegółowe uzasadnienie wyboru komparatorów oraz pełną charakterystykę ocenianych interwencji przedstawiono w *Analizie problemu decyzyjnego* i *Analizie klinicznej*.

2. Strategia analityczna

Analiza ekonomiczna opiera się na wykonanym od podstaw modelu (model wykonany *de novo*) w którym uwzględniono wyniki badania *HAVEN 3* z udziałem chorych z hemofilią A bez inhibitora. Za miarę korzyści zdrowotnych w modelu przyjęto roczny wskaźnik wszystkich krwawień. Obliczenia oparto na badaniach odnalezionych w ramach *Analizy klinicznej*. W związku z brakiem danych klinicznych w populacji wnioskowanej, zestawiono efekty kliniczne dla populacji szerszej (dzieci i dorośli) [Analiza kliniczna].

Wyniki opłacalności prezentowane w oparciu o model zaprezentowano jako analizę podstawową, dla której następnie wykonano analizę wrażliwości.

3. Perspektywa

Zgodnie z *Rozporządzeniem MZ w sprawie minimalnym wymagań*, jakie muszą spełniać analizy ekonomiczne, analiza została przeprowadzona w dwóch wariantach:

- z perspektywy podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń ze środków publicznych (zgodnie z art. 14 *Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej* jest nim płatnik publiczny, czyli Narodowy Fundusz Zdrowia);
- z perspektywy wspólnej podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń ze środków publicznych oraz świadczeniobiorcy (tj. pacjenta).

4. Technika analityczna

Z uwagi na brak wiarygodnych danych umożliwiających porównanie skuteczności i bezpieczeństwa interwencji ocenianej z komparatorem analizę ekonomiczną ograniczono do analizy konsekwencji kosztów. W takim przypadku nie jest zasadne wyznaczanie wartości inkrementalnych lub współczynników inkrementalnych.

Przyjęcie takiego podejścia analitycznego należy uznać za zgodne ze sposobem postępowania wskazanym w *Ustawie o refundacji* oraz *Rozporządzeniu MZ w sprawie minimalnych wymagań*.

---

5. Modelowanie

W celu porównania opłacalności stosowania EMI vs brak profilaktyki krwawień w rozpatrywanym wskazaniu skonstruowano model *de novo*.

5.1. Struktura modelu

Wytyczne AOTMiT wskazują, że struktura modelu wykorzystywanego w analizie ekonomicznej powinna być prosta, ale jednocześnie model musi odpowiadać problemowi zdrowotnemu i musi być zgodny z ogólnie akceptowaną wiedzą na temat przebiegu modelowanej choroby. W modelu uwzględnić należy wszystkie komparatory dla ocenianej interwencji (alternatywne technologie medyczne stosowane w danym wskazaniu).

Model wykonano w dwuletnim horyzoncie czasowym.

Do wykonania modelu wykorzystano program MS Excel.

Po przeanalizowaniu dostępnych danych klinicznych, w związku z brakiem danych dla populacji docelowej, odstąpiono od przeprowadzenia analizy kosztów użyteczności. W związku z tym tabelarycznie przedstawiono wartości średnich wraz z miarą rozrzutu dla:

- konsekwencji/wyników zdrowotnych (roczny wskaźnik wszystkich krwawień, ABR);
- składowych kosztów zdefiniowanych w analizie (w szczególności koszt leku).

5.2. Jakość życia w modelu

Analizę konsekwencji kosztów ograniczono do konsekwencji zdrowotnych przedstawionych tylko w postaci wyniku zdrowotnego wyrażonego w jednostkach naturalnych uwzględnionych w badaniach klinicznych (roczny wskaźnik wszystkich krwawień, ABR).

W związku z powyższym, w analizie nie brano pod uwagę jakości życia chorych mierzonej za pomocą EQ-5D bądź innych miar jakości życia. W związku z przyjętą techniką analityczną odstąpiono od przeprowadzenia przeglądu systematycznego do jakości życia.

5.3. Horyzont czasowy w modelu

Zgodnie z *Wytycznymi AOTMiT* oraz *Rozporządzeniem MZ w sprawie minimalnych wymagań* horyzont czasowy analizy ekonomicznej powinien być wystarczający, by wykazać trwałe różnice w kosztach i wynikach porównywanych strategii.

W związku z powyższym horyzont czasowy analizy został określony jako dwuletni.

5.4. Dyskontowanie

W decyzji dotyczącej finansowania danej technologii medycznej należy uwzględnić koszty i efekty kliniczne, jakie będzie ona generowała w określonym horyzoncie czasowym. Zgodnie z teorią ekonomii wartości przyszłe ponoszonych kosztów (i uzyskiwanych efektów zdrowotnych) nie są równe wartościom kosztów (ani uzyskiwanym efektom zdrowotnym) ponoszonych w chwili obecnej. W celu uniknięcia błędów wartości przyszłe należy wyrazić w wartościach teraźniejszych, czemu służy dyskontowanie.

Zgodnie z *Wytycznymi AOTMiT* przyjęto 5% stopę dyskonta dla kosztów oraz 3,5% stopę dyskonta dla efektów zdrowotnych.

6. Analiza kosztów

W zależności od zastosowanej perspektywy badawczej w analizie uwzględniono koszty odpowiadające zużyciu wszystkich istotnych zasobów wynikających z zastosowania się pacjenta do aktualnie obowiązującej praktyki klinicznej w Polsce.

W celu oceny rzeczywistego obciążenia finansowego związanego z chorobą w analizie uwzględniono wszystkie istotne rodzaje kosztów (tj. koszty bezpośrednie medyczne).

Po dokładnym przeanalizowaniu wyników *Analizy klinicznej* oraz przestudiowaniu aktualnej praktyki klinicznej leczenia w analizie uwzględniono i oceniano koszt leków, koszt diagnostyki i monitorowania chorych, koszt podania i przepisania leków oraz koszty leczenia krwawień.

Wymienione kategorie kosztowe stanowią całkowite koszty różniące oceniane technologie medyczne.

6.1. Koszt leków

Do obliczenia kosztu stosowania uwzględnianych technologii medycznych konieczne było określenie zużycia zasobów (dawkowania) oraz cen jednostkowych leków.

6.1.1. Dawkowanie leków

EMICIZUMAB

Na podstawie *Charakterystyki Produktu Leczniczego Hemlibra®* określono, że w profilaktyce krwawień u chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII EMI podawany jest w następujący sposób:

- Dawka nasycająca (3 mg/kg mc.) raz na tydzień przez pierwsze 4 tygodnie: Masa ciała chorego (kg) x dawka (3 mg/kg mc.) = całkowita ilość (mg) emicizumabu do podania;
- Następnie dawka podtrzymująca wynosząca albo 1,5 mg/kg mc. raz na tydzień, 3 mg/kg mc. raz na dwa tygodnie lub 6 mg/kg mc. raz na cztery tygodnie, od 5. tygodnia i dalej: Masa ciała chorego (kg) x dawka (1,5; 3 lub 6 mg/kg mc.) = całkowita ilość (mg) emicizumabu do podania.

Należy zaznaczyć, że trzy dopuszczalne schematy dawkowania leku, podawanego podskórnie: raz na tydzień, raz na dwa tygodnie lub raz na miesiąc, zapewniają bardziej efektywne leczenie w porównaniu do braku profilaktyki.

6.1.2. Ceny leków

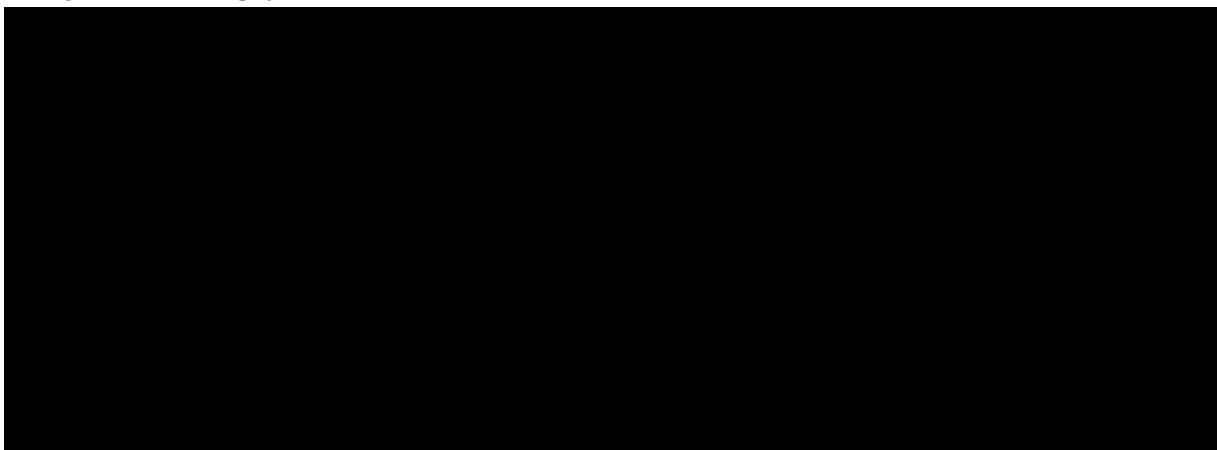
EMICIZUMAB

Obecnie lek nie jest finansowany w analizowanym wskazaniu. W analizie zgodnie z wnioskiem refundacyjnym uwzględniono, że lek po wydaniu pozytywnej decyzji refundacyjnej dostępny będzie w programie lekowym i wydawany będzie świadczeniobiorcy bezpłatnie. Uwzględniono ponadto finansowanie leku w oddzielnej grupie limitowej, zgodnie z uzasadnieniem wskazanym w *Analizie wpływu na system ochrony zdrowia*.

Ceny poszczególnych prezentacji leku zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 1.
Ceny leków uwzględnione w analizie (PLN)

6.1. Koszt podania i przepisania leków

W analizie uwzględniono, iż koszt ten będzie rozliczany w ramach świadczenia *Przyjęcie pacjenta w trybie ambulatoryjnym związane z wykonaniem programu*, którego jednorazowy koszt wynosi 108,16 PLN zgodnie z *Zarządzeniem programy lekowej*. W analizie podstawowej, w leczeniu podtrzymującym przyjęto częstotliwość podania raz na dwa tygodnie. W wariantach analizy wrażliwości testowano podanie raz na tydzień i raz na 4 tygodnie w związku z różnymi schematami dawkowania leku EMI [ChPL Hemlibra].

6.2. Koszt diagnostyki i monitorowania

W analizie przyjęto, iż koszt diagnostyki i monitorowania skuteczności leczenia rozliczany będzie w ramach świadczeń: Diagnostyka w programie zapobiegania krwawieniom u dzieci z hemofilią A i B – lokalne centra leczenia hemofilii oraz Diagnostyka w programie zapobiegania krwawieniom u dzieci z hemofilią A i B – regionalne centra leczenia hemofilii na podstawie Zarządzenia programy lekowej (założono kwalifikację dorosłych chorych do tego samego programu lekowego co populacja dzieci). W analizie podstawowej uwzględniono średnią ze wskazanych świadczeń, natomiast w wariantach analizy wrażliwości przetestowano wyceny każdego ze wskazanych świadczeń. Szczegóły kosztowe dotyczące wyceny diagnostyki i monitorowania skuteczności leczenia przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2.
Szczegóły dotyczące wyceny diagnostyki i monitorowania skuteczności leczenia

Kod świadczenia	Nazwa świadczenia	Roczny koszt diagnostyki (PLN)
5.08.08.0000021	Diagnostyka w programie zapobiegania krwawieniom u dzieci z hemofilią A i B – lokalne centra leczenia hemofilii	3 244,80
5.08.08.0000022	Diagnostyka w programie zapobiegania krwawieniom u dzieci z hemofilią A i B – regionalne centra leczenia hemofilii	5 408,00
Diagnostyka i monitorowanie - uwzględniony ryczałt roczny (średnia ze wskazanych powyżej świadczeń)		4 326,40

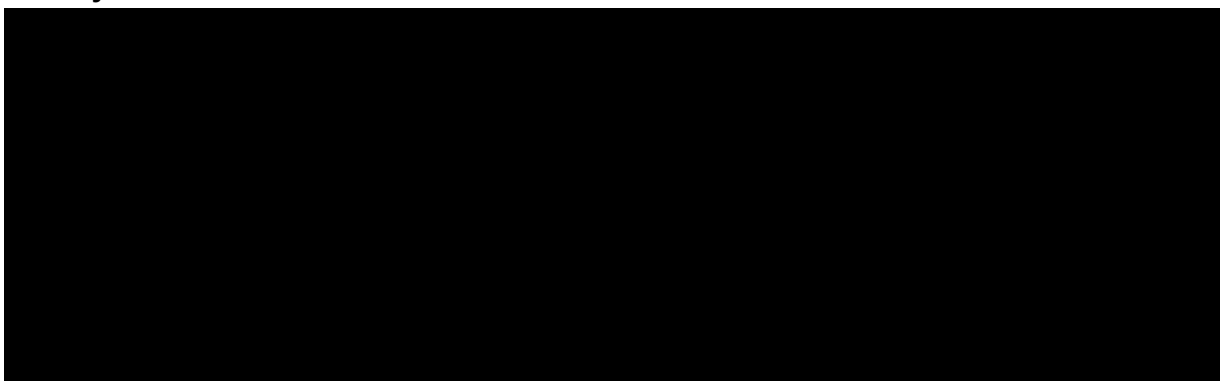
Koszt w perspektywie płatnika publicznego jest tożsamy z kosztem w perspektywie wspólnej.

6.3. Koszty leczenia krwawień

W celu oszacowania kosztów leczenia krwawień w ramieniu wnioskowanej interwencji oraz w ramieniu komparatora uwzględniono roczną liczbę leczonych krwawień [Analiza kliniczna], dawkowanie czynników VIII [REDACTED]

[REDACTED] Koszt za jedną jednostkę czynnika VIII (0,61 PLN) określono na podstawie aktualnych przetargów [Przetargi]. W tabeli poniżej zestawiono oszacowane koszty.

Tabela 3.
Koszty leczenia krwawień

Koszt w perspektywie płatnika publicznego jest tożsamy z kosztem w perspektywie wspólnej.

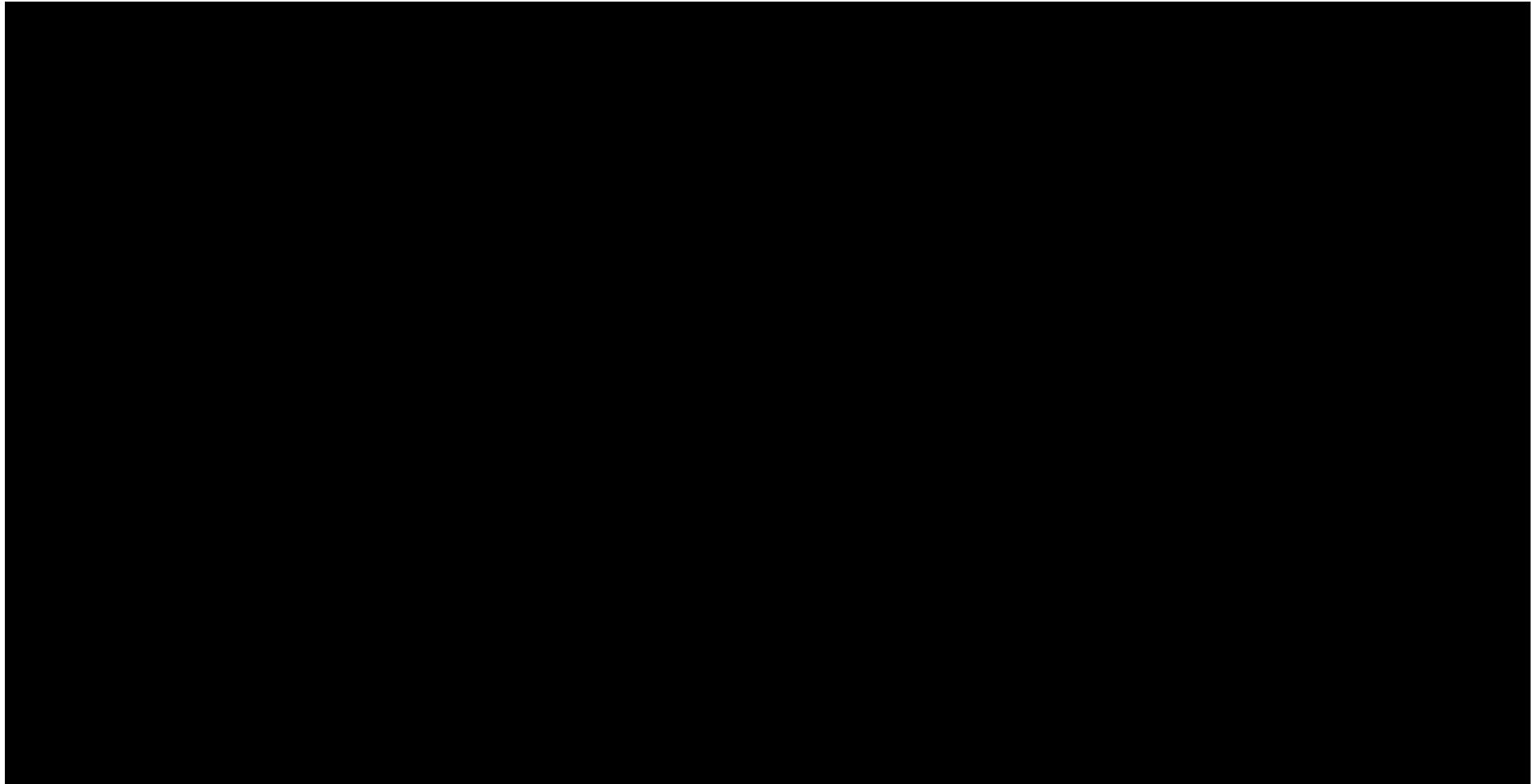

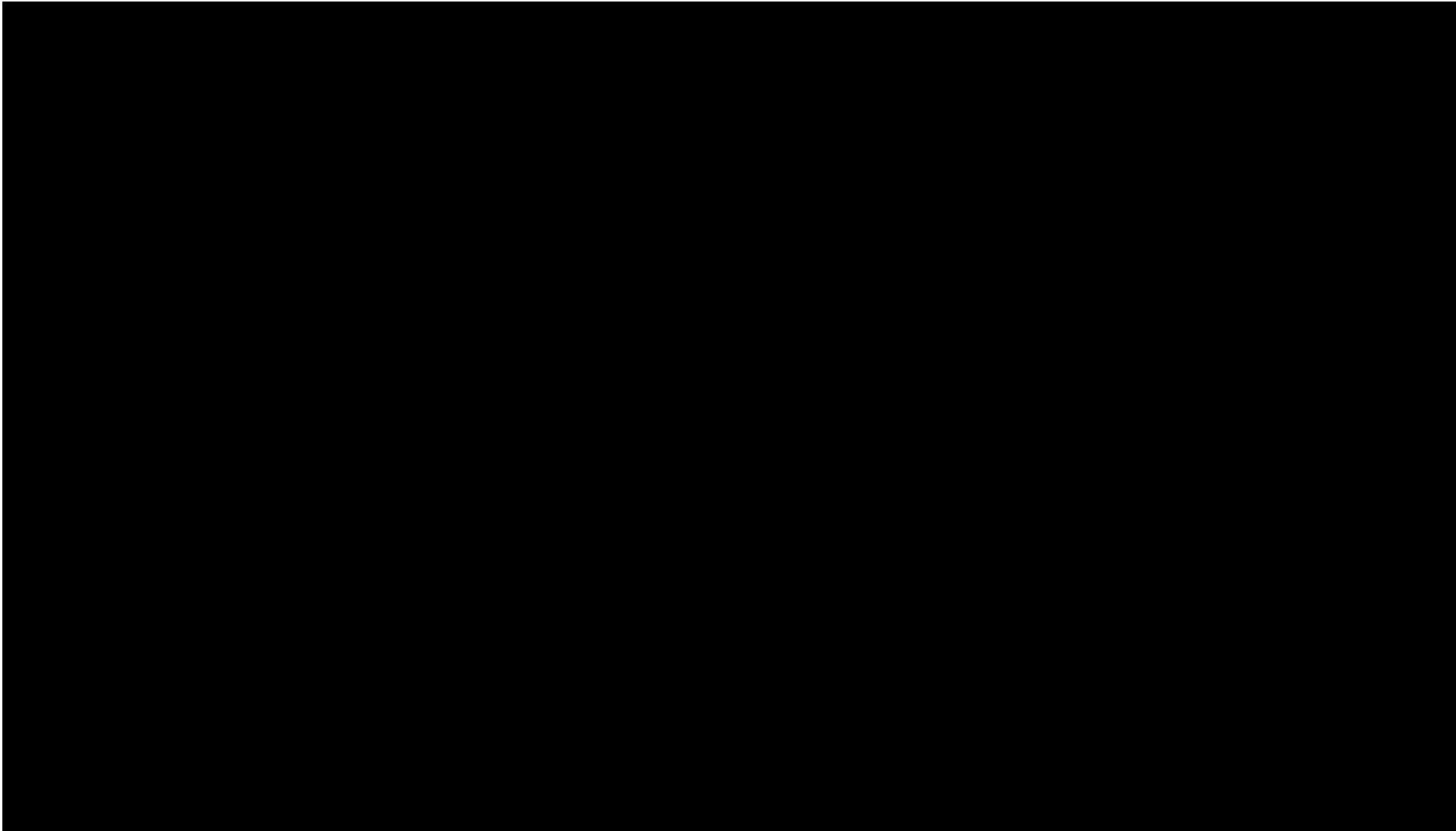

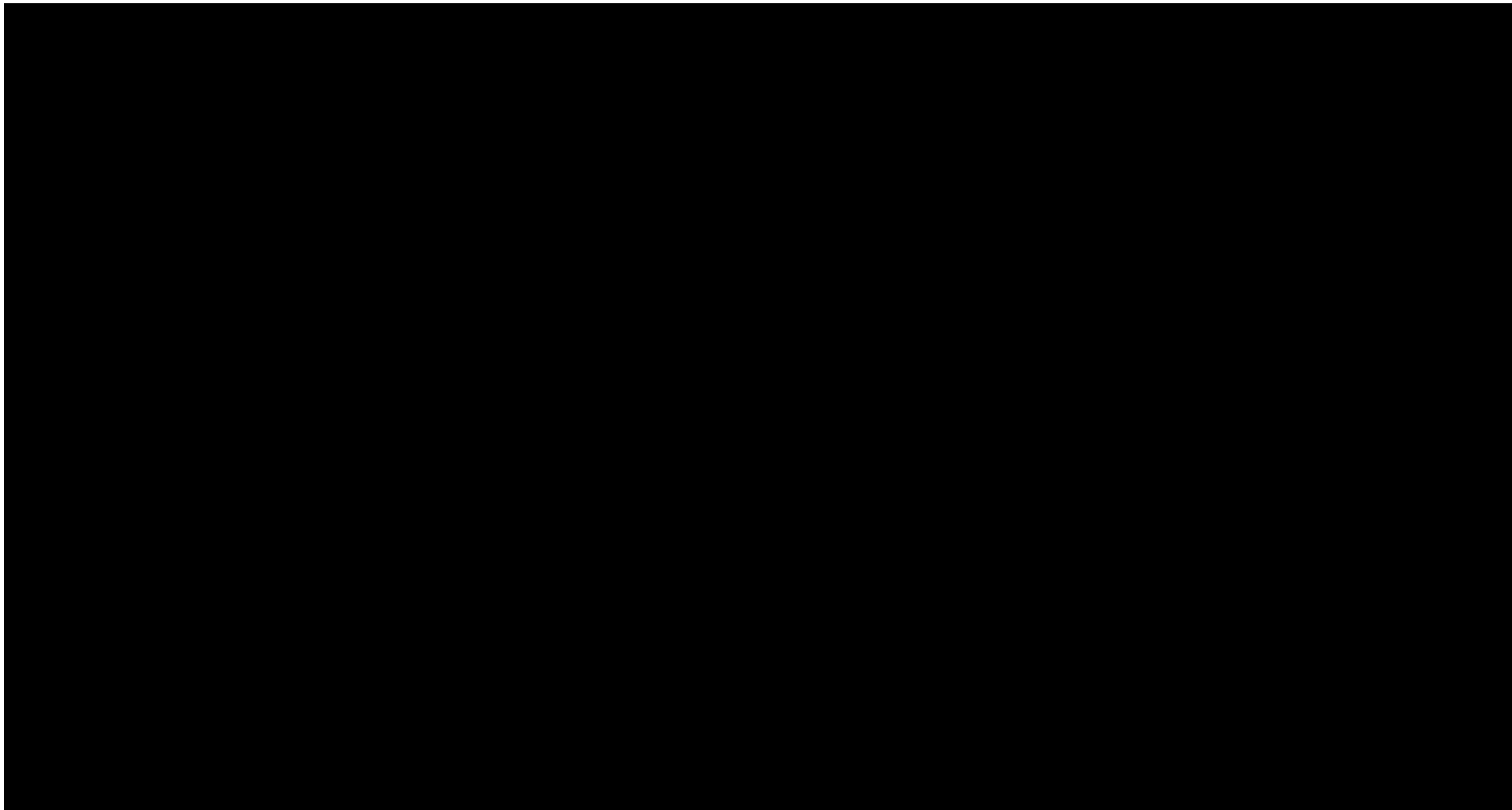
7. Założenia i dane wejściowe

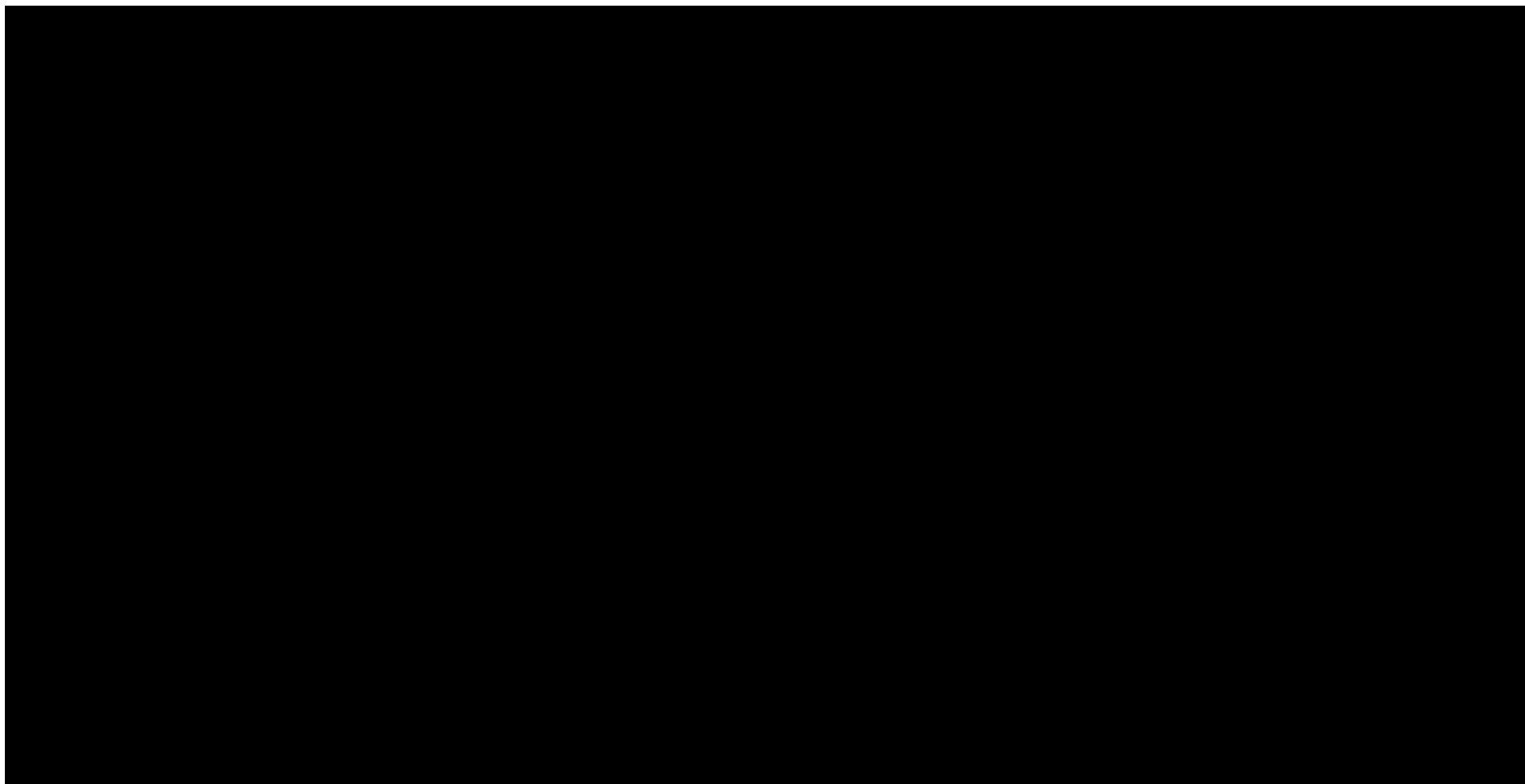
W modelu wykorzystano najlepsze dostępne dane. Dla kluczowych parametrów przeprowadzono analizę wrażliwości. Dane wejściowe do modelu oraz przyjęte założenia zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 4.
Dane wejściowe do modelu i przyjęte założenia

---

8. Wyniki analizy

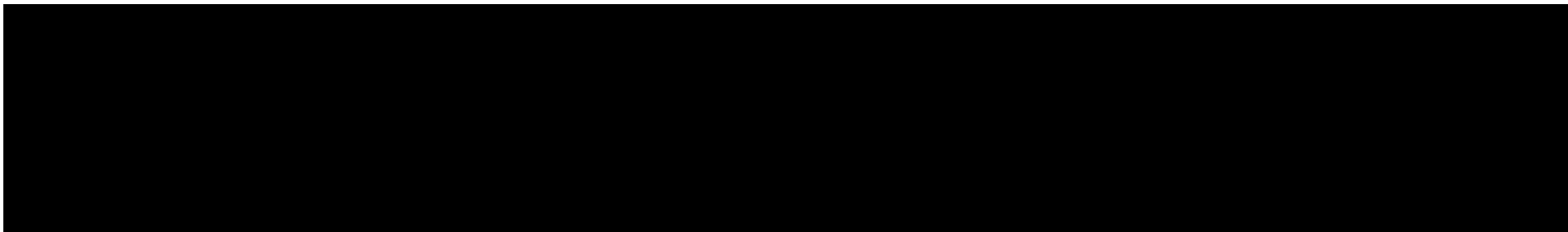
8.1. Analiza konsekwencji kosztów

Oszacowano roczny koszt stosowania EMI, w przeliczeniu na jednego chorego, w pierwszym roku finansowania oraz w drugim roku finansowania.

W tabelach poniżej zestawiono wyniki analizy konsekwencji kosztów.

Tabela 5.

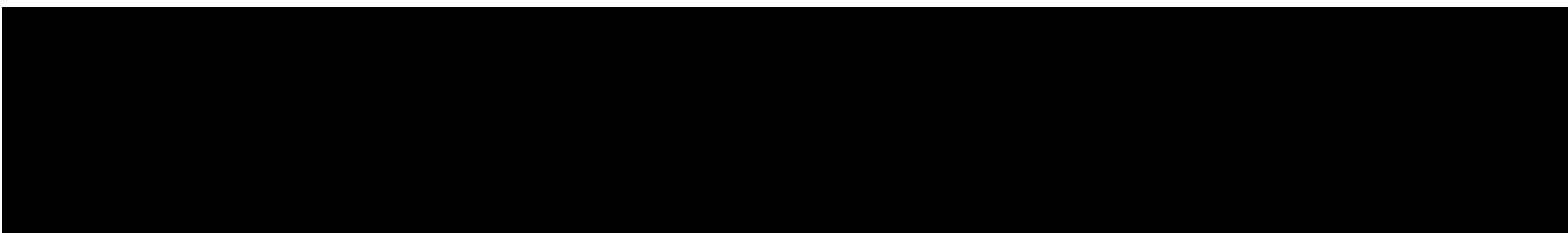
Wyniki analizy konsekwencji kosztów

*przedstawiony dla populacji szerszej w związku z ograniczonymi danymi klinicznymi (dzieci i dorośli)

Tabela 6.

Wyniki analizy konsekwencji kosztów

*przedstawiony dla populacji szerszej w związku z ograniczonymi danymi klinicznymi (dzieci i dorośli)

---

9. Jednokierunkowa analiza wrażliwości

Jednokierunkową analizę wrażliwości przeprowadzono dla parametrów, które w największym stopniu obarczone są niepewnością i mają potencjalnie największy wpływ na wyniki. Dla parametrów tych przeprowadzono analizę wartości skrajnych (ang. *extreme value analysis*), która ocenia wpływ na wyniki analizy przyjęcia przez te parametry wartości ekstremalnych.

W analizie wrażliwości uwzględniono ponadto alternatywne założenia dla modelowania wyników zdrowotnych i kosztów (analiza scenariuszy).

Parametry użyte w analizie wrażliwości, wraz z zakresem zmienności, źródłem danych oraz uzasadnieniem zakresów zmienności wskazano w rozdziale 6.1.

9.1. Analiza wartości skrajnych

Wyniki jednokierunkowej analizy wrażliwości, przeprowadzonej dla wyników analizy kosztów-użyteczności oraz kosztów-konsekwencji,

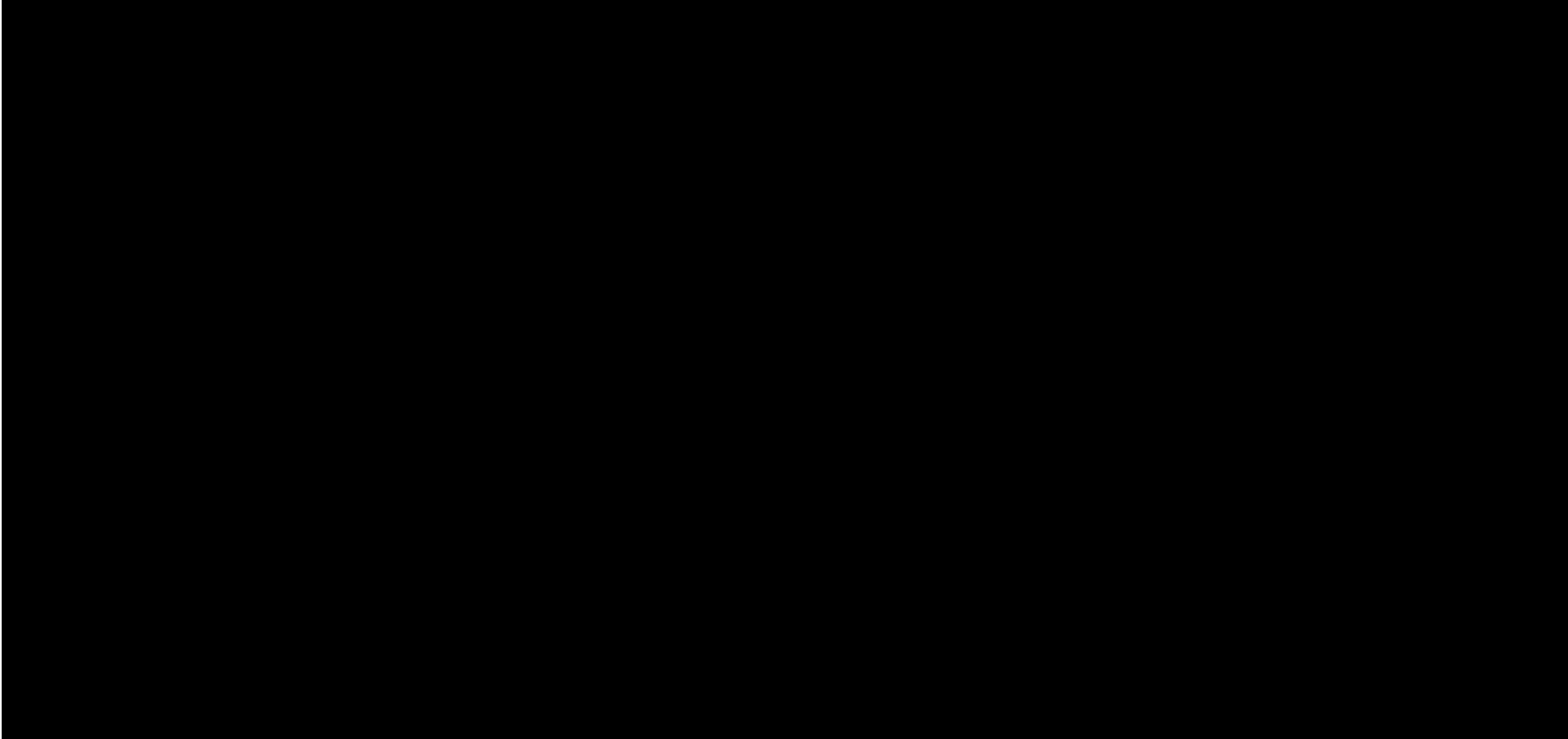
 zebrano w poniższych tabelach.

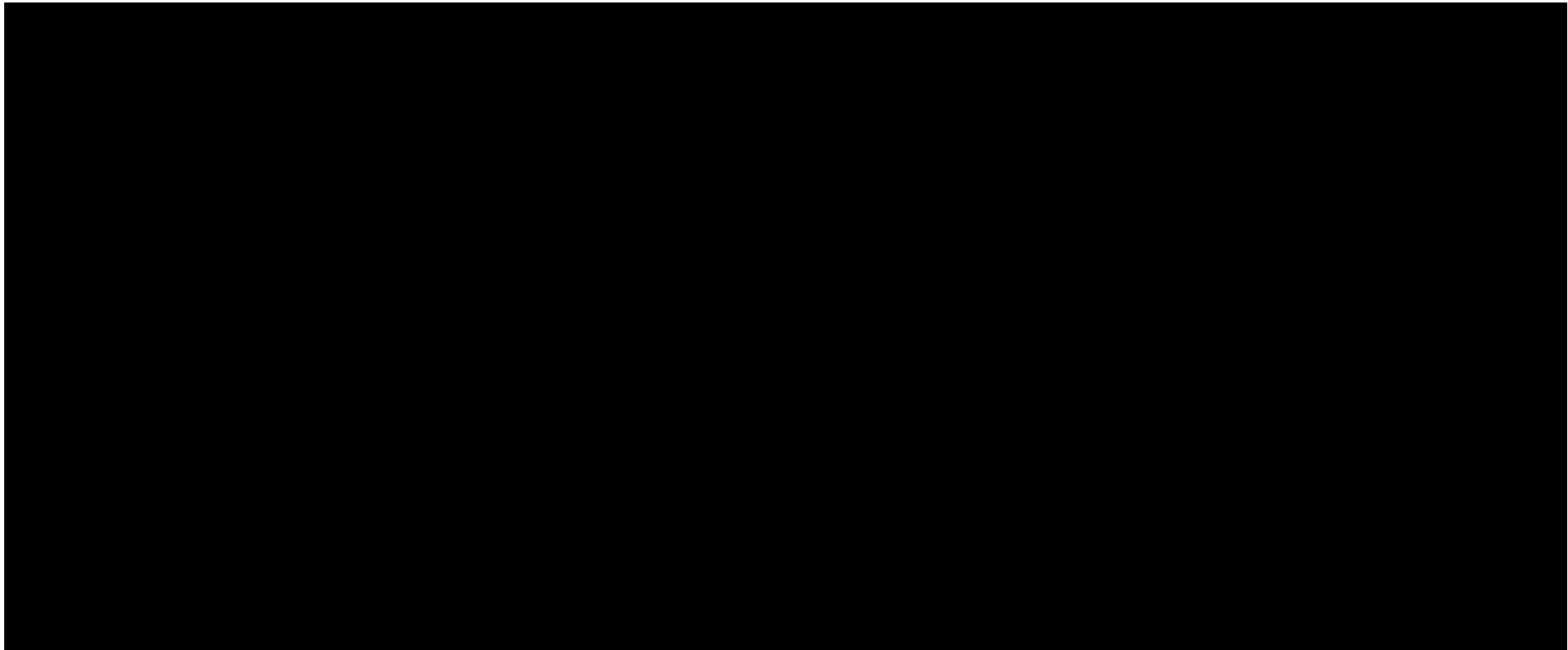
Tabela 7.

Wyniki analizy wrażliwości

A large solid black rectangular area covering the entire content of the table, indicating that the data has been redacted.

Tabela 8.
Wyniki analizy wrażliwości

[Redacted text]

---

10. Wielokierunkowa analiza wrażliwości

W związku z przeprowadzeniem analizy techniką zestawienia kosztów i konsekwencji, odstąpiono w niniejszej analizie od przeprowadzenia wielokierunkowej analizy wrażliwości.

11. Walidacja modelu

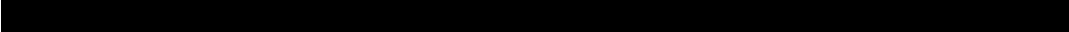
W celu ujawnienia ewentualnych błędów przeprowadzono walidację modelu. Jednym z jej elementów była analiza scenariuszy oraz analiza wrażliwości, której wyniki przedstawiono w rozdziale 9.

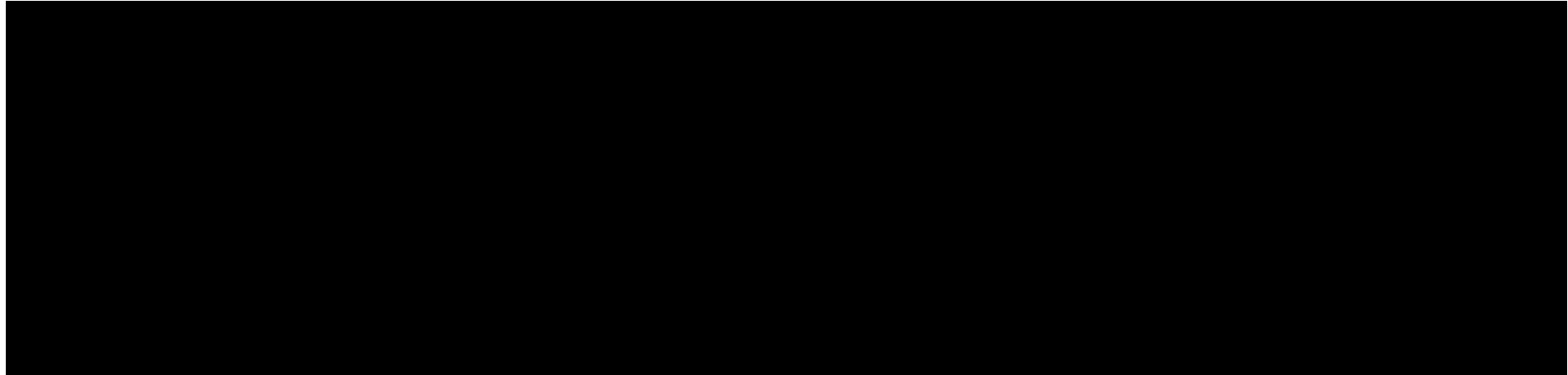
Zgodnie z *Wytycznymi AOTMiT* w niniejszej analizie dokonano walidacji modelu składającej się z 3 części: walidacji wewnętrznej, walidacji konwergencji oraz walidacji zewnętrznej.

11.1. Walidacja wewnętrzna

W celu ujawnienia ewentualnych błędów związanych z wprowadzaniem danych do modelu dokonano walidacji wewnętrznej. Jednym z jej elementów było testowanie wartości kluczowych parametrów wprowadzanych do modelu. Sprawdzone, czy użycie wartości zerowych bądź skrajnych dla poszczególnych parametrów (rozpatrywano parametry niewymagające testowania w analizie wrażliwości i scenariuszy lub nierealne wartości tych parametrów) przynosi oczekiwane skutki w ostatecznych wynikach modelu (zwłaszcza w całkowitych kosztach różniących). Podsumowanie tej części walidacji przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9.
Wyniki walidacji w wariancie

11.2. Walidacja konwergencji

W ramach walidacji konwergencji dokonano porównania modelu opisanego w niniejszej analizie ekonomicznej z innymi modelami dotyczącymi tego samego problemu zdrowotnego. W wyniku przeglądu systematycznego wykonanego w ramach analizy dla populacji wskazanej we wniosku nie odnaleziono analiz ekonomicznych, w omawianym problemie zdrowotnym dla zastosowania wnioskowanej interwencji.

11.3. Walidacja zewnętrzna

W ramach walidacji zewnętrznej należy podkreślić, iż dane wejściowe dotyczące dorosłych pochodziły z danych z NCK, czyli rzeczywistej praktyki klinicznej w Polsce.

12. Ograniczenia

Analiza ekonomiczna opiera się na wykonanym od podstaw modelu (model wykonany *de novo*) w którym uwzględniono wyniki badania *HAVEN 3* z udziałem chorych z hemofilią A bez inhibitora. Za miarę korzyści zdrowotnych w modelu przyjęto roczny wskaźnik wszystkich krwawień. Obliczenia oparto na badaniach odnalezionych w ramach *Analizy klinicznej*.

Z uwagi na brak wiarygodnych danych umożliwiających porównanie skuteczności i bezpieczeństwa interwencji ocenianej z komparatorem analizę ekonomiczną ograniczono do analizy konsekwencji kosztów. W takim przypadku nie jest zasadne wyznaczanie wartości inkrementalnych lub współczynników inkrementalnych.

Analizę konsekwencji kosztów ograniczono do konsekwencji zdrowotnych przedstawionych tylko w postaci wyniku zdrowotnego wyrażonego w jednostkach naturalnych uwzględnionych w badaniach klinicznych (roczny wskaźnik wszystkich krwawień). W związku z powyższym, w analizie nie brano pod uwagę jakości życia chorych mierzonej za pomocą EQ-5D bądź innych miar jakości życia. W związku z wybraną techniką analityczną zestawienia kosztów i konsekwencji odstąpiono od przeprowadzenia przeglądu systematycznego do jakości życia.

Z uwagi na krótki horyzont czasowy i wybraną technikę analityczną odstąpiono od dyskontowania kosztów.

W analizie uwzględniono i oceniano koszt leków, koszt podania/przepisania leków oraz koszt diagnostyki i monitorowania chorych, jako kategorie kosztowe ponoszone z perspektywy płatnika publicznego oraz z perspektywy wspólnej.

13. Podsumowanie i wnioski końcowe

W niniejszym raporcie wykonano ocenę opłacalność stosowania emicizumabu względem braku profilaktyki krwawień w leczeniu chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII. Wykorzystano technikę konsekwencji kosztów, której wynikiem jest zestawienie wyników zdrowotnych i składowych kosztów zdefiniowanych w analizie.

W celu wyznaczenia kosztów i efektów zdrowotnych wykorzystano model de novo. Oszacowanie efektów zdrowotnych badanych interwencji oparto na wynikach przeglądu systematycznego, przeprowadzonego w ramach *Analizy klinicznej*. [REDACTED]

Analizę przeprowadzono z perspektywy podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń ze środków publicznych (płatnik publiczny) oraz z perspektywy wspólnej płatnika publicznego i świadczeniobiorcy (pacjent) w dwuletnim horyzoncie czasowym.

Wyniki skuteczności klinicznej wskazują, że terapia EMI związana jest z występowaniem istotnych korzyści terapeutycznych m.in. w odniesieniu do redukcji rocznego wskaźnika krwawień. Ponadto lek wpływa pozytywnie na redukcję krwawień do stawów docelowych, jakość życia oraz zadowolenie chorych z leczenia.

Finansowanie EMI u chorych dorosłych przyczyni się do wprowadzenia nowego standardu postępowania terapeutycznego w leczeniu ciężkiej hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII. Ponadto, finansowanie leku wpłynie na zmniejszenie lub całkowite wyeliminowanie krwawień w tym krwawień zagrażających życiu.

---

14. Dyskusja

W niniejszym opracowaniu (zgodnie z zaleceniami AOTMiT) podjęto próbę odnalezienia innych analiz ekonomicznych, w których dokonano oceny opłacalności stosowania technologii wnioskowanej w omawianym wskazaniu. W tym celu wykonano przegląd systematyczny, przedstawiony w rozdziale 15.2. W przeglądzie nie odnaleziono żadnej publikacji.

---

15. Załączniki

15.1. Przegląd systematyczny badań do oceny jakości życia chorych

Z uwagi na wybraną technikę analityczną nie było konieczności przeprowadzania przeglądu systematycznego dotyczącego jakości życia chorych we wnioskowanym wskazaniu.

15.2. Przegląd systematyczny innych analiz ekonomicznych wykonanych w Polsce lub za granicą

Zgodnie z *Rozporządzeniem MZ w sprawie minimalnych wymagań*, w analizie podjęto próbę odszukania innych analiz ekonomicznych wykonanych w Polsce lub za granicą, w których dokonano oceny opłacalności ocenianej technologii medycznej w omawianym wskazaniu. W tym celu wykonano przegląd systematyczny, który opisano w poniższych rozdziałach.

15.2.1. Kryteria włączenia i wykluczenia innych analiz ekonomicznych

Do analizy ekonomicznej zostały włączane badania spełniające poniżej zdefiniowane kryteria, które zostały ustanowione *a priori* w protokole do przeglądu systematycznego.

Kryteria włączenia badań:

- **populacja:** dorośli z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII;
- **interwencja:** emicizumab;
- **komparatory:** brak profilaktyki krwawień;
- **metodyka:** analizy kosztów-efektywności, kosztów-użyteczności lub minimalizacji kosztów, wykonane w Polsce lub za granicą.

Kryteria wykluczenia badań:

- **populacja:** niezgodna z powyższymi kryteriami włączenia;
  - **interwencja:** inna niż wyżej wymieniona;
  - **komparatory:** inne niż wyżej wymienione;
  - **metodyka:** niezgodna z powyższymi kryteriami włączenia, opracowania pogładowe, publikacje w językach innych niż polski, angielski.
-

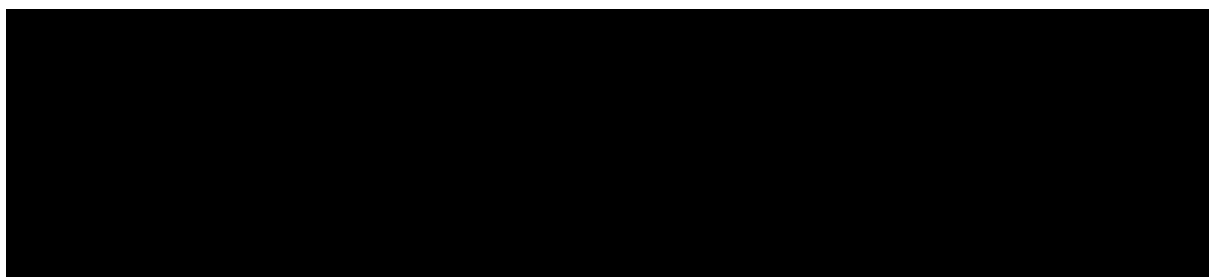

15.2.2. Strategia wyszukiwania

W celu odnalezienia innych analiz ekonomicznych zastosowano strategię wyszukiwania, przedstawioną poniżej w tabeli. Strategia zawiera terminy odnoszące się do wyżej zdefiniowanych kryteriów włączenia badań.

Tabela 10.

Strategia wyszukiwania zastosowana w bazie Medline oraz Cochrane wraz z liczbą trafień odnalezionych dla poszczególnych zapytań, użyta w celu odnalezienia innych analiz ekonomicznych

Data ostatniego wyszukiwania: 03.08.2023

Zakładanym wynikiem przeglądu było odnalezienie publikacji prezentujących wyniki innych analiz ekonomicznych, wykonanych w kraju lub za granicą, dotyczących wskazanego problemu zdrowotnego oraz opłacalności stosowania ocenianej interwencji względem zdefiniowanego komparatora.

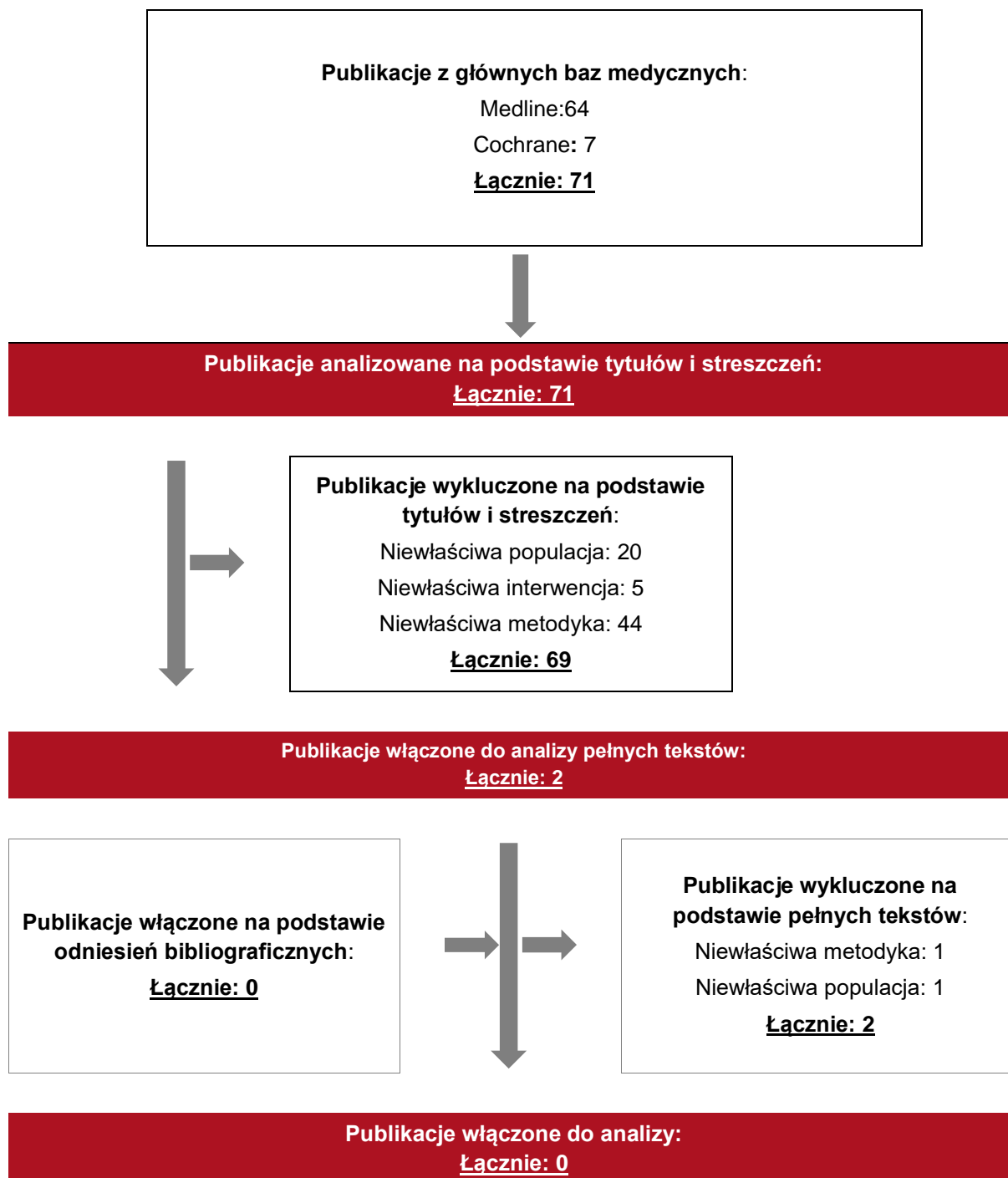
15.2.3. Selekcja badań

Odnalezione publikacje zostały poddane selekcji na podstawie tytułów i streszczeń, a następnie pełnych tekstów. Selekcji dokonało niezależnie dwóch analityków. W przypadku braku zgodności decyzje podejmowane były z udziałem trzeciego analityka na drodze konsensusu. Selekcję oparto na wcześniej zdefiniowanych kryteriach włączenia i wykluczenia, opisanych w rozdziale 15.2.1.

Proces selekcji innych analiz ekonomicznych zobrazowano na diagramie PRISMA, przedstawionym poniżej.

Rysunek 1.

Diagram PRISMA przedstawiający proces selekcji publikacji włączonych w ramach przeglądu systematycznego wykonanego w celu odnalezienia innych analiz ekonomicznych wykonanych w Polsce lub za granicą

15.2.4. Inne analizy ekonomiczne odnalezione na podstawie przeglądu systematycznego i włączone do niniejszej analizy

W wyniku przeglądu baz informacji medycznej odnaleziono łącznie 71 publikacji w formie tytułów i abstraktów, w tym:

- w bazie Medline odnaleziono 64 publikacji;
- w bazie Cochrane odnaleziono 7 publikacji.

Po przeprowadzeniu selekcji abstraktów i pełnych tekstów ostatecznie nie włączono żadnych publikacji, prezentujących wyniki innych analiz ekonomicznych w omawianym problemie zdrowotnym.

15.2.5. Metodyka włączonych publikacji prezentujących wyniki innych analiz ekonomicznych

Ostatecznie, w pracy nie odnaleziono innych analiz ekonomicznych, w których pokazane byłyby wyniki opłacalności stosowania EMI w porównaniu z komparatorem w analizowanym wskazaniu.

15.3. Sprawdzenie zgodności analizy z minimalnymi wymaganiami opisanymi w Rozporządzeniu MZ w sprawie minimalnych wymagań

Tabela 11.

Check-lista zgodności analizy z minimalnymi wymaganiami przedstawionymi w Rozporządzeniu MZ w sprawie minimalnych wymagań

Nr	Zadanie	Tak/Nie/nie dotyczy
1.	Analiza podstawowa analizy ekonomicznej	TAK, rozdział 1. – rozdział 8.
2.	Analizę wrażliwości analizy ekonomicznej	TAK, rozdział 9- 10.
3.	Przegląd systematyczny opublikowanych analiz ekonomicznych, w których porównano koszty i efekty zdrowotne stosowania wnioskowanej technologii z kosztami i efektami technologii opcjonalnej:	n/d
3.1.	w populacji wskazanej we wniosku	TAK, rozdział 15.2.
3.2.	w populacji szerszej niż wskazana we wniosku (dotyczy, jeżeli analizy ekonomiczne dla populacji wskazanej we wniosku nie zostały opublikowane)	n/d
4.	Zestawienie oszacowań kosztów i wyników zdrowotnych wynikających z zastosowania wnioskowanej technologii oraz porównywanych technologii opcjonalnych w populacji wskazanej we wniosku, z wyszczególnieniem: <ul style="list-style-type: none"> oszacowania kosztów stosowania każdej z technologii oszacowania wyników zdrowotnych każdej z technologii 	TAK, rozdział 8.
5.	Oszacowanie kosztu uzyskania	n/d
5.1.	dotaddkowego roku życia skorygowanego o jakość, wynikającego z zastąpienia technologii opcjonalnych, w tym refundowanych technologii opcjonalnych, wnioskowaną technologią	n/d
5.2.	dotaddkowego roku życia, wynikającego z zastąpienia technologii opcjonalnych, w tym refundowanych technologii opcjonalnych, wnioskowaną technologią (w przypadku braku możliwości wyznaczenia kosztu uzyskania dotaddkowego roku życia skorygowanego o jakość)	n/d
6.	Oszacowanie ceny zbytu netto wnioskowanej technologii, przy której koszt uzyskania dotaddkowego roku życia skorygowanego o jakość (lub koszt uzyskania dotaddkowego roku życia) jest równy wysokości progno opłacalności	n/d
7.	Przedstawienie oszacowania różnicy pomiędzy kosztem stosowania technologii wnioskowanej a kosztem stosowania technologii opcjonalnej (w przypadku braku różnic w wynikach zdrowotnych pomiędzy technologią wnioskowaną a technologią opcjonalną)	n/d
7.1.	Przedstawienie oszacowania ceny zbytu netto technologii wnioskowanej, przy którym różnica pomiędzy kosztem stosowania technologii wnioskowanej a kosztem stosowania technologii opcjonalnej jest równa zero	n/d

Nr	Zadanie	Tak/Nie/nie dotyczy
8.	Jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 13 ust. 3 <i>Ustawy o refundacji</i> , analiza ekonomiczna zawiera:	n/d
8.1.	oszacowanie ilorazu kosztu stosowania wnioskowanej technologii i wyników zdrowotnych uzyskanych u pacjentów stosujących wnioskowaną technologię, wyrażonych jako liczba lat życia skorygowanych o jakość, a w przypadku braku możliwości wyznaczenia tej liczby – jako liczba lat życia	n/d.
8.2.	oszacowanie ilorazu kosztu stosowania technologii opcjonalnej i wyników zdrowotnych uzyskanych u pacjentów stosujących technologię opcjonalną, wyrażonych jako liczba lat życia skorygowanych o jakość, a w przypadku braku możliwości wyznaczenia tej liczby – jako liczba lat życia, dla każdej z refundowanych technologii opcjonalnych;	n/d
8.3.	kalkulację ceny zbytu netto wnioskowanej technologii, przy której współczynnik, o którym mowa w pkt 1, nie jest wyższy od żadnego ze współczynników, o których mowa w pkt 2.	n/d
9.	Zestawienia tabelaryczne wartości, na podstawie których dokonano oszacowań analizy z pkt 4.-5. i 8. oraz przeprowadzonych kalkulacji	TAK, rozdział 6
10.	Wyszczególnienie założeń, na podstawie których dokonano oszacowań analizy z pkt 4.-5. i 8. oraz przeprowadzonych kalkulacji	TAK, rozdział 6
11.	Dokument elektroniczny umożliwiający:	n/d
11.1.	powtórzenie wszystkich kalkulacji i oszacowań, o których mowa w pkt 4.-5. i 8.	TAK
11.2.	przeprowadzenie kalkulacji i oszacowań po modyfikacji dowolnej z wprowadzanych wartości oraz dowolnego z powiązań pomiędzy tymi wartościami, w szczególności ceny wnioskowanej technologii	TAK
12.	Oszacowania użyteczności stanów zdrowia określono w oparciu o przegląd systematyczny badań pierwotnych i wtórnych użyteczności stanów zdrowia, właściwych dla przyjętego w analizie ekonomicznej modelu przebiegu choroby	n/d
13.	Analiza wrażliwości zawiera:	n/d
13.1.	określenie zakresów zmienności wartości wykorzystanych do uzyskania oszacowań, o których mowa w pkt 4.-5. i 8.	TAK, rozdział 6.3.
13.2.	uzasadnienie wskazanych zakresów zmienności	TAK, rozdział 6.3.
13.3.	oszacowania, o których mowa w pkt 4.-5. i 8, uzyskane przy założeniu wartości stanowiących granice zakresów zmienności, zamiast wartości użytych w analizie podstawowej	TAK, rozdział 9.
14.	Analiza ekonomiczna jest przeprowadzana w dwóch wariantach:	n/d
14.1.	z perspektywy podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń ze środków publicznych	TAK
14.2.	z perspektywy wspólnej podmiotu zobowiązanego do finansowania świadczeń ze środków publicznych i świadczeniobiorcy	TAK

Nr	Zadanie	Tak/Nie/nie dotyczy
15.	<p>Wszystkie oszacowania i kalkulacje przedstawiono w wariantach:</p> <ul style="list-style-type: none"> z uwzględnieniem proponowanego instrumentu dzielenia ryzyka (jeżeli wnioskowane warunki objęcia refundacją obejmują instrumenty dzielenia ryzyka), bez uwzględnienia proponowanego instrumentu dzielenia ryzyka 	■
16.	Oszacowania analizy ekonomicznej dokonywane są w horyzoncie czasowym właściwym dla tej analizy	TAK
17.	<p>Oszacowania analizy przeprowadzono z uwzględnieniem rocznej stopy dyskontowej w wysokości 5% dla kosztów i 3,5% dla wyników zdrowotnych (jeżeli horyzont właściwy dla analizy ekonomicznej przekracza rok)</p>	n/d
18.	Przeglądy w analizie ekonomicznej wykonano z zastosowaniem przepisów wskazanych w § 4 ust. 3 pkt 3 i 4 <i>Rozporządzenia MZ w sprawie minimalnych wymagań</i>	TAK

---

16. Spis tabel

Tabela 1. Ceny leków uwzględnione w analizie (PLN).....	15
Tabela 2. Szczegóły dotyczące wyceny diagnostyki i monitorowania skuteczności leczenia	16
Tabela 3. Koszty leczenia krwawień.....	16
Tabela 4. Dane wejściowe do modelu i przyjęte założenia.....	18
Tabela 5. Wyniki analizy konsekwencji kosztów w wariancie z RSS (perspektywa płatnika publicznego tożsama z perspektywą wspólną).....	23
Tabela 6. Wyniki analizy konsekwencji kosztów w wariancie bez RSS (perspektywa płatnika publicznego tożsama z perspektywą wspólną).....	23
Tabela 7. Wyniki analizy wrażliwości w wariancie z RSS (perspektywa płatnika publicznego tożsama z perspektywą wspólną).....	25
Tabela 8. Wyniki analizy wrażliwości w wariancie bez RSS (perspektywa płatnika publicznego tożsama z perspektywą wspólną).....	26
Tabela 9. Wyniki walidacji w wariancie bez RSS (perspektywa płatnika publicznego tożsama z perspektywą wspólną).....	28
Tabela 10. Strategia wyszukiwania zastosowana w bazie Medline oraz Cochrane wraz z liczbą trafień odnalezionych dla poszczególnych zapytań, użyta w celu odnalezienia innych analiz ekonomicznych.....	33
Tabela 11. Check-lista zgodności analizy z minimalnymi wymaganiami przedstawionymi w Rozporządzeniu MZ w sprawie minimalnych wymagań.....	36

---

17. Spis rysunków

Rysunek 1. Diagram PRISMA przedstawiający proces selekcji publikacji włączonych w ramach przeglądu systematycznego wykonanego w celu odnalezienia innych analiz ekonomicznych wykonanych w Polsce lub za granicą 34

---

18. Bibliografia

Publikacja/Źródło danych	Referencje
Analiza kliniczna	Hemlibra® (emicizumab) w profilaktyce krwawień u chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII. <i>Analiza kliniczna</i> , MAHTA 2023
Analiza problemu decyzyjnego	Hemlibra® (emicizumab) w profilaktyce krwawień u chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII. <i>Analiza problemu decyzyjnego</i> , MAHTA 2023
Analiza wpływu na system ochrony zdrowia	Hemlibra® (emicizumab) w profilaktyce krwawień u chorych powyżej 18 roku życia z ciężką hemofilią A bez inhibitora czynnika VIII. <i>Analiza wpływu na system ochrony zdrowia</i> , MAHTA 2023
ChPL Hemlibra®	Charakterystyka Produktu Leczniczego Hemlibra®
Dane dostarczone przez Wnioskodawcę	Dane otrzymane od Wnioskodawcy w zakresie ceny zbytu netto wnioskowanej technologii lekowej
Dane z ośrodków leczenia hemofilii	Dane uzyskane z ośrodków leczenia hemofilii w zakresie kryteriów kwalifikacji do leczenia emicizumabem i liczebności populacji docelowej
Dane NCK	Dane uzyskane z Narodowego Centrum Krwi
MZ 2023	Minister Zdrowia, <i>Narodowy Program Leczenia Chorych Na Hemofilię i Pokrewne Skazy Krwotoczne na lata 2024-2028</i> , Warszawa, 2023 r., 1-54
Diagram PRISMA	Moher D., Liberati A., Tetzlaff J., Altman D.G., <i>Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement</i> , PLoS Med 2009, 6 (7)
NICE technology appraisals	National Institute for Health and Clinical Excellence. <i>Guide to the Methods of Technology Appraisals</i> . 2008
Program lekowy leczenia hemofilii	Program lekowy Zapobieganie krwawieniom u dzieci z hemofilią A i B (ICD-10 D 66, D 67) – Załącznik B.15. do Obwieszczenia Ministra Zdrowia z dnia 18 marca 2024 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na 1 kwietnia 2024 r.
Przetargi	https://zzpprymz.ezamawiajacy.pl/pn/zzpprymz/demand/notice/public/122111/details
Rozporządzenie MZ w sprawie minimalnych wymagań	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 stycznia 2021 r. w sprawie minimalnych wymagań, jakie muszą spełniać analizy uwzględnione we wnioskach o objęcie refundacją i ustalenie urzędowej ceny zbytu oraz o podwyższenie urzędowej ceny zbytu leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobu medycznego, które nie mają odpowiednika refundowanego w danym wskazaniu
Rozporządzenie MZ w sprawie priorytetów zdrowotnych	Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych
Ustawa o refundacji	Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, Dz.U. 2011 Nr 122 Poz. 696
Ustawa o sposobie obliczania wartości rocznego produktu krajowego brutto	Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o sposobie obliczania wartości rocznego produktu krajowego brutto, Dz. U. Nr 114, poz. 1188
Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej	Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; Dz. U. Nr. 210, poz. 2135

Publikacja/Źródło danych	Referencje
Wykaz leków refundowanych	Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 18 marca 2024 r. w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych na 1 kwietnia 2024 r.
Wytyczne AOTMiT	Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji, <i>Wytyczne oceny technologii medycznych</i> , Warszawa 2016
Zarządzenie programy lekowe	Zarządzenie nr 175/2023/DGL Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 30 listopada 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju leczenie szpitalne w zakresie programy lekowe